

De brief van Jakobus

Christen in actie

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2007/2008, nr. 12

Bijbelstudie: Jakobus

Inleiding

Je zou de brief van Jakobus kunnen karakteriseren als het Spreukenboek van het Nieuwe Testament.

Ongeveer zoals de wijsheidsliteratuur in het Oude Testament (Psalmen, Spreuken, Predikers etc.) geeft deze brief advies over hoe men wijs en goed kan leven. Zoals het boek Spreuken een aaneenschakeling is van wijsheden zo geeft ook deze brief ons inzicht in hoe als christen te leven. Een echt thema is in de brief niet aan te wijzen. Van een logische opbouw is ook niet direct sprake. Luther schrijft daarom over deze brief: Hij 'wirfft so vnordig eyns yns ander'. Inderdaad worden steeds nieuwe onderwerpen aan de orde gesteld.

Onderwerpen aaneengeregen door een bepaalde gedachte of een bepaald woord.

Hier is niet de ordelijke Paulus aan het woord maar de apostel Jakobus. En die mag op zijn manier Gods wijs zingen in de Bijbel. En wat komt er veel aan de orde in zijn brief: verzoeking, wijsheid, rijkdom, horen en doen van het woord, beheersen van de tong, hartstocht, laster, plannen maken, voorbede, hulp voor hen die afdwalen. Deze brief is een werkboek, een brief met oog voor de praktijk van het leven.

De schrijver is Jakobus. Algemeen wordt aangenomen dat deze Jakobus een broer was van de Here Jezus. Aanvankelijk stond Jakobus met de andere broers afwijzend tegenover Jezus: ze geloofden niet in zijn roeping als Messias (Marc.3:21,31-35; Joh.7:5). Waarschijnlijk is Jakobus' ongelof weggenomen door de opstanding en verschijning van de Here Jezus (1 Kor.15:7). Jakobus werd de leider van de gemeente in Jeruzalem en stierf in 62 na Christus als martelaar.

De geadresseerden zijn naar alle waarschijnlijkheid joodse christenen. De lezers zullen vertrouwd moeten zijn geweest met het Oude Testament anders zou van de inhoud van de brief veel aan hen voorbij zijn gegaan.

Het is frappant hoeveel onderwerpen in zijn brief overeenkomen met zaken die de Here Jezus in de Bergrede (Matt.5-7) aan de orde stelt. Een paar voorbeelden: Jak.1:5 en Matt.7:7; Jak.1:22 en Matt.7:24. Zie vooral ook: Jak.1:4 (...*zult u volmaakt en volkomen zijn...*) en Matt.5:48 (*Wees dus volmaakt...*).

Jakobus schildert met woorden. Zoals over de rijke man die de samenkomst bezoekt, warm wordt verwelkomd en naar de beste zitplaats wordt gebracht. Maar wanneer er een arme man binnenkomt, krijgt deze te horen dat hij kan staan of bij een voetenbank op de grond dient te gaan zitten (Jak.2:2-4). Jakobus ontmaskert in naam van zijn Zender dat soort praktijken.

Prachtig is ook het beeld over de tong als het roer van een schip, het bit van een paard of de kleine vlam die een bosbrand veroorzaakt (Jak.3:3-5).

Sommige mensen denken dat de visies van Paulus (alleen redding door het geloof) en Jakobus (zie Jak.2:24!) met elkaar botsen. Het is belangrijk om te zien hoe de apostelen hun woorden gebruiken. Geloof is bij Paulus: totale toewijding aan God. Bij Jakobus: het voor waar aannemen (vergelijk Jak.2:19). Je wordt in de ogen van Jakobus niet gered door alleen maar in het bestaan van God te geloven. En waar "werken" bij Jakobus geloof in actie is, heeft het voor Paulus de betekenis dat het voor een mens onmogelijk is de hele wet van God te onderhouden.

Hier zijn Paulus en Jakobus het over eens: het geloof dat God zoekt is vertrouwen. Waarbij zich dat uit in actief gehoorzaam zijn aan God. Om het te zeggen met de woorden van de theoloog Bonhoeffer: alleen de gelovige is gehoorzaam en alleen de gehoorzame gelooft. En die twee zijn tegelijkertijd waar!

Om te beginnen

- ☛ (Jak.4:13-15) Ben jij een lange termijn planner? Of bekijk je de zaken per dag? Toen je 15 jaar oud was, hoe dacht je toen dat je toekomst eruit zou zien? En is het ook zo gelopen als je dacht? Wissel eens wat "dromen" over de toekomst met elkaar uit.

Bezinning vanuit de bijbel

📖 Lezen Jakobus 1:2-4 en 5-8

1. *Wat zou een christen moeten doen wanneer hij/zij geconfronteerd wordt met beproevingen? Hoe realistisch vind je dat?*
2. *Hoe ontvang je wijsheid? Welke rol speelt twijfel in jouw leven met God?*

📖 Lezen Jakobus 1:27

3. *Bespreek dit vers eens met elkaar. Hanteer het vers als een spiegel voor eigen én gemeentelijk leven?*

📖 Lezen Jakobus 2:14-26

4. *Waar draait het om in deze passage? Welk geloof neemt Jakobus op de korrel?*
5. *Lees ook Galaten 2:21. Wat bedoelt Jakobus en wat bedoelt Paulus?*

📖 Lezen Jakobus 4:1-8

6. *Wat is de wortel van het strijden? Herken je dat bij jezelf?*
7. *Wat als je bidt met een goed motief maar je ontvangt niet (zie vers 3)?*

📖 Lezen 5:13-18

8. *Vers 15: wat is een gelovig gebed?*
9. *Wat zou de rol zijn van het elkaar belijden van zonden?*
10. *Vers 17: Elia was een mens als wij. Wat maakt die opmerking bij jou los in verband met gebedsverhoring?*

Om over door te praten

- a. *Als jij zou worden opgepakt omdat je christen bent, welke bewijzen zouden ze daarvoor dan aandragen? (Jak.2:20).*
- b. *Bespreek de stelling: In het christendom geldt: geen woorden maar daden.*
- c. *Jak.3:8: maar er is geen mens die de tong kan temmen. Waarom zouden we dan nog proberen om die tong onder controle te krijgen?*
- d. *Naar aanleiding van Jak.4:1-8. Stelling: De meeste conflicten en oorlogen in de wereld zijn het gevolg van verschillen tussen godsdiensten.*
- e. *Heb je ooit gebeden voor iemand die ziek was of is er voor jou ooit gebeden toen je ziek was? Wat was jouw ervaring?*

Zingen

🎵 Liedboek Gezang 474

1. God roept ons, broeders, tot de daad;
zijn werk wacht, treedt dan aan
en weest gereed om elke weg,
die Hij u wijst, te gaan.
Wij weten dat, wat komen mag,
toch hij slechts wint die waagt,
en wie zichzelf geven wil
door 't donker vlammen draagt.
3. God roept, en wat de mensen scheidt
dat zij geen scheiding meer;
zijn liefde houd' ons allen saâm,
en samen met de Heer.
Want wat er in de wereld woed',
toch is het God die wint
en in een elk die Hem behoort
het nieuwe rijk begint.